

Največji slovenski dnevnik  
v Združenih državah  
Volja za vse leto - \$6.00  
Za pol leta - \$3.00  
Za New York celo leto - \$7.00  
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

# GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in  
the United States.  
Issued every day except Sundays  
and legal holidays.  
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878  
NO. 271. — ŠTEV. 271.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879  
NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 17, 1932. — ČETRTEK, 17. NOVEMBRA 1932

TELEFON: CHelsea 3-3878  
VOLUME XL. — LETNIK XL.

## EVROPA MORA ŽE VSAJ NEKAJ PLACATI

### PRESEDNIK HOOVER SE JE VRNIL V WASHINGTON IN SE LOTIL ZAOSTALEGA DELA

Takoj po svojem povratku se je posvetoval z državnim tajnikom Stimsonom in zakladničarjem Millsom. — Pennsylvanski zvezni senator Reed je bil pri njem na kosilu. — Vse napeto pričakuje dan 15. decembra, ko zapadejo plačila raznih evropskih držav. — Roosevelt se bo podal v kopalnico.

WASHINGTON, D. C., 16. novembra. — Predsednik Hoover in njegova žena, ki sta se nahajala za časa volitev v Palo Alto, Cal., sta se vrnila danes zjutraj ob poldevetih v tukajšnje mesto.

Na postaji so ju pozdravili vsi kabinetni člani, veliko število visokih vladnih uradnikov in ogromna ljudska množica. Ljudje so predsedniku navdušeno nazdravljali.

Pol ure pozneje se je že nahajal najvišji ameriški izvršilni uradnik za svojo pisalno mizo. Vso svojo pažnjo je posvetil problemom, ki so jih povzročile note angleške, francoske in belgijske vlade.

Opoldne je bil pri njem na kosilu pennsylvanski zvezni senator Reed, takoj po kosilu je pa pozval k sebi državnega tajnika Stimsona in zveznega zakladničarja Millsa, s katerima je dolgo časa konferiral.

Niti predsednik, niti visoki državni uradniki, s katerimi se je posvetoval, niso namignili, kakšen odgovor bodo poslale Združene države Angliji, Franciji in Belgiji. Najbrž bo Amerika zahtevala, da morajo dne 15. decembra že vsaj nekaj plačati. S tem bi pokazale dobro voljo in bi pomirile ameriški narod, ki se razburja ob misli, kako silno davčno breme bi padlo nanj, če bi Evropa ne zadočila svojim finančnim obveznostim.

Hoover, ki je bil lani proglasil moratorij, ne namerava tega moratorija podaljšati. Odločno je tudi proti črtanju vojnih dolgov.

Namignil je le, da bo Amerika pri svojih terjativah nekoliko bolj popustljiva, ako bo Evropa posvečala večjo pažnjo gospodarski obnovi in bo manj potrošila za oboroževanje.

Državni in zakladniški department se že pripravljata na konferenco, ki se bo vršila med Hooverjem in Rooseveltom ter izdelujeta načrte za odgovor na evropske note.

Pennsylvanski senator Reed je rekel časniškim poročevalcem, da ni niti misliti, da bi dala Amerika evropskim državam v pogledu vojnih dolgov kake nadaljne ugodnosti. Če imajo dovolj denarja za oboroževanje, je njihova sveta dolžnost, da spravijo skupaj vsote, glede katerih so svečano obljubile, da jih bodo plačale. Če ne morejo drugače, bodo pač morale omejiti oboroževanje.

Demokratski kongresnik Parks iz Arkansasa je podal danes izjavo, v kateri je rečeno, da se bo v sedanjem kakor tudi v prihodnjem kongresu žalostno izjalovil vsak načrt, kojega svrha bi bila znižanje ali črtanje vojnih dolgov.

ALBANY, N. Y., 16. novembra. — Po petih dneh je danes governer Roosevelt prvič vstal iz bolniške postelje. Sprejel je več obiskovalcev, med njimi tudi Louisa B. Wheleja, sorodnika Louisa B. Brandeisa, ki je član najvišjega zveznega sodišča.

Na vprašanje časniških poročevalcev, kako se počuti, je odvrnil novoizvoljeni predsednik: — Prav dobro. Jutri me lahko obiščete v moji pisarni, in ako mi bo zdravnik dovolil, bom pojutrišnjem že lahko odšel na izprehod.

Začetkom prihodnjega tedna bo odpotoval Franklin D. Roosevelt v Warm Spring, Ga. Na vpraša-

## Za izvedbo prohibicije ne bo denarja

### POHOD PROTI WASHINGTONU

Ko se bo kongres dne 5. decembra sestel, se bo nahajala v zveznem glavnem mestu "armada lačnih".

Washington, D. C., 16. novembra. — Oblasti distrikta Columbia se mirno pripravljajo na morebitni prihod nove armade brezposelnih. Po sedanjih naznanilih bo ta prihod organiziran na podlagi in pod imenom "armada lačnih", ki se bo zbirala v različnih mestih in bo korakala proti Washingtonu.

Ta armada bo prišla v Washington 5. decembra, ko se bo 72. kongres sestel k svojemu zadnjemu zasedanju.

Komisarji distrikta Columbia so že izdelali načrt, po katerem upajo pripraviti brezposelne, da sedaj ni primeren čas priti v Washington. Komisarji so že poslali governerjem in županom raznih mest poziv, da naj preprečijo zbiranje brezposelnih in da preprečijo pohod v Washington. "Governerji držav Pennsylvania, Virginia, West Virginia, Indiana so že sporočili komisarjem, da jim bodo v tem oziru šli na roke. Komisarji zatrjujejo, da jim ne bodo branili priti v Washington se tam nastaniti, ako bodo sami skrbeli za svoja stanovanja, za hrano in se bodo dostojno in mirno obnašali.

### NEMČIJA PROTI FRANC. NAČRTU

Berlin, Nemčija, 16. novembra. Vsa Nemčija je nasprotna francoskemu načrtu za razorožitev.

Vojaški in politični krogi, ki zastopajo stranke, so izjavili, da Nemčija programa, katerega je predložil razorožitveni konferenci v Ženevi francoski ministrijski predsednik Herriot, nikakor ne more sprejeti.

Nek visok nemški častnik, ki je v ozki zvezi z obrambnim ministrom generalom Kurtom von Schleicher, je rekel: — Načrta Nemčija ne more odobriti in sploh ni vredno o njem razpravljati.

Ženeva, Švica, 16. novembra. V skladu z načrtom francoskega predloga je malo manjkalo, da se razorožitvena konferenca ni razbilo. Večina delegatov je upala, da bo Herriotov načrt prinesel na konferenco novo življenje. V skladu z njegovim načrtu pa so sedaj na razpotju in je celo nevarnost, da bo konferenca končana.

Nemški odpor je kot morskali val odnesel upanje ameriških, francoskih in angleških zastopnikov.

### NESREČA V RUDNIKU

Glasgow, Škotska, 16. novembra. — Pri eksploziji v Cardowan Collieries so bili ubiti štirje majnerji.

nje, kdaj bo obiskal predsednika Hooverja v Beli hiši, je odvrnil, da zaenkrat še ne ve.

RIM, Italija, 16. novembra. — Vlada je odločno zanikala vse vesti, da je poslala v Washington noto za odgoditev odplačila. Italijanska vlada bo najbrž počakala odgovora, ki ga bo dala washingtonska vlada na angleško, francosko in belgijsko noto.

### NEMČIJA ZA ZVEZOS FRANCIJO

Vojaški izvedenci Francije, Nemčije in Anglije se bodo posvetovali. — Vse tri države bodo dale kapital za obnovitev prosperitete.

Berlin, Nemčija, 16. novembra. Ni izključeno, da se bodo v kratkem pričela posvetovanja med vojaškimi izvedenci Francije, Nemčije in Anglije v namenu, da bi se zopet popravila Evropa v gospodarskem oziru.

Prvi načrt je, da dovolijo vse tri države posojilo v znesku 680 milijonov dolarjev Poljski, Rumunski, Iraku in Portugalski za elektrifikacijo železnic.

Kot pravi pariška izdaja "Herald Tribune", bodo k temu prispevale Anglija in Francija vsaka po 40 odstotkov, Nemčija pa 20 odstotkov.

Kot je rekel francoski zastopnik Patenotre, ki se je vrnil iz Berlina, je načrt čisto gospodarskega pomena, toda kot se zagotavlja iz drugih virov, je to posledica obiska ministrskega predsednika Pierre Levala in Aristida Brianda v Berlinu leta 1931.

Francoski ministrijski predsednik Edouard Herriot bo naslednji predsednik tega konzorcija v Franciji, kancler Franz von Papen v Nemčiji. Patenotre pa bo kot predsednik konzorcija ob enem vodilni mož z glavnim sedežem v Parizu.

Skupina bo obstajala iz treh sindikatov: prvi francosko-nemški finančni izvedenci; drugi: angleško-francosko-nemški bankirji in tretji: francosko-nemški sindikat, ki bo imel nalogo izvesti pripravilo druge skupine za elektrifikacijski načrt.

V bodočnosti vidimo prosperiteto po naravnem potu z razvojem in obnovitvijo industrije, — je rekel Patenotre — Brezposelnih delavci v državah, ki jih pritiska depresija, bodo imeli v tovarnah dvojni delo.

### VELIKE ZALOGE VINA IN ŽGANJA

Washington, D. C., 16. nov. — V Združenih državah je v raznih zgladiščih 5.695.000 galon starega žganja in okoli 5.000.000 novejšega žganja, katero bo mogoče točiti med jesenjo 1933 in pomladjo 1936. To žganje je bilo izdelano v zdravstvene namene.

V septembru je bilo v skladiščih en milijon galon brandyja, vina pa 18.659.000 galon. V pivovarnah je piva, kateremu še ni bil odvzet alkohol, do 25.000.000 sodčkov.

### TROCKI BI BIL RAD STALNO V KODANJU

V Ištambul je moral pustiti sina kot jamščino, da se vrne. — Potovati bo smel preko Francije.

Ištambul, Turčija, 16. nov. — Leon Trocki, prejšnji poveljnik ruske armade, ki je bil pred petimi leti vržen iz komunistične stranke, ker je nasprotoval Stalinovi politiki in je bil leta 1929 izgnan iz Rusije ter se je naselil na Prinkipo otoku v Marmarskem morju, je odpotoval v Marseilles na potu v Kodanj. Spremlja ga njegov tajnik, njegova žena in hči.

V Kodanju bo ostal en teden in bo na tamošnjem vseučilišču imel predavanja. V Ištambul je moral pustiti svojega sina kot jamščino, da se bo vrnil v Turčijo. En sin in ena hči sta v šoli v Evropi.

Iz Marseillesa se bo peljal preko Francije v Dunkirk, od koder se bo s parnikom peljal v dansko glavno mesto. Upa pa, da mu bo tudi dovoljeno obiskati Švedsko in Norveško ter tudi Berlin, kjer se njegova mati nahaja v nekem sanatoriju.

Trocki ima dovoljenje, da se sme iz Trsta odpeljati preko Italije. Na svojem povratku pa namerava obiskati svoje prijatelje na Dunaju.

Predno je Trocki odpotoval iz Turčije je še dal nazvnila svojim prijateljem v Madridu in jim naročil, da naj tožijo španski list "Estampa", da je priobčil Ljenuov življenjepis z zadržilom, da ga je napisal Trocki.

Turški list "Akşam" poroča, da bo Trocki v Kodanju stopil v zvezo s sovjetskimi zastopniki in bo skušal dobiti dovoljenje, da bi se smel vrniti v Rusijo.

Ištambul, Turčija, 16. nov. — To je sedaj prvo Trockijevo potovanje, odkar je bil pred štirimi leti pregnan na otok Prinkipo. Večkrat se je obrnil na razne evropske vlade, da bi mu bilo dovoljeno potovati v državnih mejah ter je vedno zatrjeval, da se bo zdržal vsakega političnega delovanja in da hoče samo iskati zdravja v kakem zdravilišču. Večkrat je dobil pogodno dovoljenje, toda vsako dovoljenje je bilo v zadnjem trenutku preklicano.

Trocki bi se rad stalno naselil v Kodanju, kjer bo predaval socialističnim dijakom. Na svojem potovanju pa upa, da se bo sestel z mnogimi socialističnimi in komunističnimi voditelji iz raznih držav.

Pri svojem odhodu je bil zelo vesel. Potuje s turškim potnim listom pod imenom "Mr. in Mrs. Lubinsky". Pravo njegovo ime je Lev Davidovič Bronstein.

Trocki se je tajno pripravil na svoj odhod in zjutraj so se ribiči čudili, ko ni prišel lovit rib. Kmalu nato pa so ga videli, ko je šel na prevozno ladjo s svojim českim tajnikom in sta se odpeljala do ladje "Praga". Žena in hči sta se odpeljali z drugim prevoznim čolnom.

### JUSTIČNI DEPARTMENT BO IMEL 10 MILJ. MANJ NA RAZPOLAGO

WASHINGTON, D. C., 16. novembra. — Pod vodstvom kongresnika Raineya iz države Illinois se je pričela obsežna kampanja proti dovoljenju sklada za izvedbo prohibicije. Poglavitni namen nasprotnikov prohibicije je, da je odvzeta pravica justičnemu departmentu, da izda \$10,000,000 za izvedbo prohibicije. To bo zahteval kongres pri svojem prvem zasedanju v decembru in če treba, zopet meseca marca.

Za izvedbo prohibicije izda zvezna vlada na leto do 45 milijonov dolarjev. Rainey pravi, da bodo izdatki vsled izpremembe prohibicij postavbe mnogo manjši. Senator La Follette je rekel, da mora biti odpravljen 18. amandment ustave, ako hoče vlada ugoditi zahtevi naroda pri volitvah 8. novembra.

Rainey je rekel, da ne verjame, da bi sedanjí kongres glasoval za odpravo prohibicije. Rekel je:

— Ta kongres je suh. Toda prihodnji kongres je bil izvoljen na podlagi strankine platforme, ki zahteva izpremembo.

Kongresniki so po večini mnenja, da bo kongres glasoval za pivo. Mnogi kongresniki iz južnih držav so obljubili, da bodo glasovali za pivo.

Skoro gotovo je, da bo poslanska zbornica splošno glasovala za odpravo prohibicije, toda v senatu je še dovolj senatorjev, ki tako predlogo lahko ubijejo.

### PETROLEJSKI VRELEC V AVSTRIJI

Zisterdorf, Avstrija, 16. nov. — Poročevalci raznih listov in tehnični izvedenci so prišli v vas Zisterdorf, da na lastne oči vidijo prvi petrolejski vrelec v Avstriji.

V petek preteklega tedna so raziskovalci navrtali prvi vrelec, ki daje do 500 sodov petroleja na dan. Vrelec so takoj zaprli, da pripravijo rezervarje.

Ko so prišli obiskovalci, so evv odprli in petrolejski vrelec je švignil visoko v zrak. Avstrijski časopisi označujejo to najdbo kot odrešenje za deželo.

V tem vrelcu je dovolj petroleja da je mogoče z njim plačati vso izgubo velike banke Kreditanstalt, ki je propadla leta 1931. Nek ameriški geologist, ki pozna ameriške petrolejske vrelce, je po preiskavi izjavil, da je vrelec zelo bogat in ima na dnu najbrže velik sklad parafina.

Posebno ugodno za ta vrelec je, ker se nahaja na višini in bo mogoče z majhnimi stroški odvajati petrolej po cevah v dolino do železniške postaje, ki je oddaljena eno miljo. Inženirji nameravajo vrtati v bližini ter upajo, da bodo našli še bogatejši vrelec.

### PREMOŽENJE V MIZI

Benson, Ill., 16. novembra. — V stari mizi, katero je rabil zlatar Charles Lauenstein vse svoje življenje, je bilo skritega mnogo denarja. Umrli je pred enim letom in njegovo zapuščino so našli sedaj, ko je nek mizar preiskal mizo, ki je bila prodana na javni dražbi in je našel vrednostnih papirjev v vrednosti \$60,000. Te zapuščine bodo deležni njegovi dediči v Nemčiji.

### PARAGVAJCI BOMBARDIRAJO TRDNJAVO

Pripravljajo se na konečni napad. — Bolivijski v trdnjavi Saavedra pričakuje bajonetni napad.

Asuncion, Paragvaj 16. nov. — Z današnjim dnem se je pričel šesti mesec nenapovedane vojne med Bolivijo in Paragvajem. Paragvajci so pričeli bombardirati z močnejši in lahko artilerijo trdnjavo Saavedra, k je zadnja utrjena postojanka Bolivije in Gran Chaco.

Paragvajci so postavili v polkrogu svoje čete okoli trdnjave kakor pri zavzetju trdnjave Boqueron in Arce, vsled česar pričakujejo Bolivijci odločilen napad z granatami in bajoneti.

La Paz, Bolivija, 16. novembra. Zadnja dva meseca prihajajo sedaj najboljša poročila s fronte v Chaco. Vojaške glavne postojanke se nahajajo blizu bojne fronte. Paragvajci pogosto niso uspeli v svojih napadih.

### IZGNANEC SO PRAVICE VRNJENE

Rim, Italija, 16. novembra. — Ministr. predsednik Benito Mussolini je razširil svoj odlok o amnestiji s tem, da je prekleal odredbo, da politični izgnanci nimajo več pravice do italijanskega državljanstva. Preklejal je tudi odrebo, ki določa, da zapade vsa lastnina protifašistovskih izgnancev državi.

### V RUSIJI SE MORA DELATI

Moskva, Rusija, 16. novembra. Kdor v Rusiji brez zadostnega vzroka izostane en dan z dela, je odpuščen.

Poleg tega pa delavec, ki je bil odpuščen, izgubi tudi karto, s katero dobiva živež in vse druge pravice za nakup potrebščin.

To odredbo je izdal osrednji izvrševalni odbor komunistične stranke in sovjetski svet komisarjev. Ta odredba velja za vsak dan vsakega meseca, razun za redni delavski praznik vsaki peti dan.

Ta odredba ima namen povečati industrijske izdelke.

ADVERTISE  
in "GLAS NAPODA"

**"Glas Naroda"**

Owned and Published by  
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY  
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.  
Place of business of the corporation and addresses of above officers:  
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"  
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays  
In this issue: Za New York za celo leto ..... \$7.00  
Za pol leta ..... \$3.50  
Za inostranstvo za celo leto ..... \$7.00  
Za pol leta ..... \$3.50

Subscription Yearly \$6.00  
Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.  
Dopisni brez podpis in osebnosti se ne priobčujeta. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnikla.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.  
Telephone: CHelsea 3-3878

**VAŽNA RAZSODBA**

Razsodba vrhovnega sodišča v Lipskem o ustavnem in državnopravnem sporu, ki je dne 20. julija nastopil med prusko vlado in nemškimi državnimi kancelerjem, še vedno odmeva po vseh pokrajinah nemške države.

Pravdorek brezprizivno odloča, da je pruska vlada, odstavljena od von Papena, še vedno pravomočna vlada.

V današnjem političnem vrvenju, ko pravo zakona pogostokrat podleže streljenjem političnih prvkov ali njihovih strank, se sodni sklep, izrečen od najvišjih nemških sodnikov, ne bo zadosti visoko vrednotil, toda ostalo bo v knjigi povojne zgodovine eden najsvetlejših primerov poguma v službi prava in pravice.

Če ga bodo oni, ki danes predstavljajo v Nemčiji državno oblast, tudi spoštovali, bo doprinesel dokaz, da je nemški narod dosegel zavirljivo višino pravne popolnosti in dozorelosti, ki mu odpirata vplivno udejstvovanje med narodi sveta.

Ko je 20. julija nova državna vlada, opirajoč se na člene nemške ustave, prusko deželno vlado razrešila njenih dolžnosti do države pregrešila. (er je mestu nje postavila državnega komisarja, je nastalo vprašanje, kako se bo odstavljena pruska vlada branila.

Odpri sta ji bili dve poti: ali sprejeti borbo v obliki, ko ji je bila napovedana in sili zoperstaviti silo, ali pa prepuščati končno rešitev pravičnosti najvišjih čuvarjev ustave. Prva alternativa je bila vabljliva.

Pruska vlada bi bila našla v vojski kakor v zasebnih organizacijah toliko podpore, da bi bila lahko tvegala riziko odprtega boja na ulici. Toda v tem slučaju bi bila meščanska vojna neizbežna.

Nemška vojska, druge vojaško organizirane ustanove in nemški državljani kot tak bi bili vrženi v metež, v katerem bi se bili medsebojno razmesarili.

Druga pot, pot pravice, pa ravno v sodobnih prilikah ni bila privlačna, ker se je zdelo nemogoče, da bi se našli sodniki, ki bi kljub pritisku avtoritativne vlade imeli dovolj poguma in se čutili pred svojo vestjo odgovorne, da delijo pravico, čisto pravico, naj sledi potem, kar hoče.

Pruska vlada se je navzlic temu brez oklevanja odločila, da preda svojo usodo in s tem tudi usodo nemške ustave v roke prava.

Ta korak so nekateri obsojali kot mehkužnost in bojazljivost, toda mnogo več značajnosti in državniške močnosti je potrebno, da se človek prostovoljno podvrže zakonom, osobito takrat, ko se mu zdi, da razpolaga z golo silo, s katero si lahko pribori zmago in zadoščenje za prizadete krivice.

Pruska vlada je zaupala v prvi vrsti pravici, katero garantira ustava, v drugi vrsti pa značajnosti in vzvišeni nepristranosti nemških sodnikov, prepričana, da bodo do zadnjega dihajja storili svojo dolžnost, branili pravico in ohranili moč etičnih zakonov, ki so fundament vsake pravne državne tvorbe.

**Iz Slovenije.**

**Zanimiva sodna rasprava v Konjicah.**

Te dni se je vršila pred sodiščem v Konjicah zopet zanimiva sodna rasprava, ki je menda tudi prva te vrste v državi, brez dvoma pa v Sloveniji. 15 duhovnikov konjiške dekanije je po svojem zastopniku dr. Franju Macarolu, odvetniku v Konjicah, vložilo tožbo proti okrajnemu načelniku dr. Mateju Suhaču zaradi razžaljenja časti. Pri kr. načelnstvu se je namreč zglasil dne 6. julija t. l. duh. svetnik in župnik v pok. Karel Kumer, da bi se informiral, kaj je na raznih govorih, ki so se začele širiti po župniji in okolici zaradi odsotnosti arhidijakona Franca Tovornika, ki se je po končani birmi 3. julija t. l. z škofom dr. Andrejem Karlinom odpeljal na odhiti. Širile so se namreč med ljudstvom vznemirljive vesti, češ, da namestila oblasti arhidijakona Tovornika arretirali in da je pobegnil v Avstrijo itd. Med razgovorom, ki se je vršil med okr. načelnikom in duhovnim svetnikom Kumrom, sta prišla tudi na dohodke na Brinjevi gori ob priliki letošnjega cerkvenega proščenja in blagoslovitve nove cerkvene hiše dne 29. junija t. l.

Okrajni načelnik se je pri tej priliki izrazil, kakor sam prizna, da je imel vtis, da se je ta cerkvena slovesnost hotela izrabiti za protidržavno in antidinastično propagando. Med drugim je izrekel tudi žaljive besede, da je duhovščina konjiške dekanije protidržavna. Jasno je, da je bil to za dekanijsko duhovščino skrajno žaljiv očitke, ako ji okrajni načelnik kot predstavnik politične oblasti v okraju očita brez vsakega poviča in brez kakršnihkoli stvarnih dokazov protidržavnost. Saj je splošno znano da je veliko duhovnikov, ki se nahajajo danes v konjiški dekaniji, za časa Avstrije sprejelo veliko preganjanj zaradi svoje narodne zavednosti in zaradi majske deklaracije. Niti eden izmed duhovnikov konjiške dekanije ni do danes zagrešil tisti najmanjšega kaznivega dejanja proti državi. Bilo je sicer vložnih proti nekaterim duhovnikom že nešteto raznih ovadb, toda sodno postopanje, ki je bilo uo uvedeno, je privedlo vedno do popolne oprostite. Niti eden izmed duhovnikov konjiške dekanije še ni bil nikoli kaznovan zaradi kakega protidržavnega dejanja. Zato je bila dekanijska duhovščina zaradi tega skrajno žaljivega očitka prisiljena braniti svojo čast pred sodiščem. Rasprava, ki se je vršila je bila zelo zanimiva in deloma precej burna.

Okrajni načelnik dr. Suhač je odločno zanikal, da bi izrekel te žalitve. Zato je sodišče pričo duhovnega svetnika Kumra priseglo. Priča je odločno potrdila, da je okrajni načelnik izrekel navedene žaljivke. Po dolgem razpravljanju je sodišče izreklo naslednjo razsodbo: — Sodišče prizna verodostojnost izpovedbe priče, da je okrajni načelnik izrekel omenjene žaljive besede, vendar pa se obdolženec oprost.

ker ni imel pri tem žaljivega namena z ozirom na dogodke na Brinjevi gori, četudi ni postopaje doprineslo nikakega dokaza, da bi bili zasebni tožitelji v zvezi s temi dogodki.

Zastopnik duhovščine dr. Franjo Macarol je takoj prijavil priziv zaradi pomanjkljivosti sodnega postopanja, zaradi kršitve zakona in izreka o krivdi.

**Nesogode in poškodbe.**  
Balič Peter iz Sušice je šel sekati drva v gozd. Pridružil se mu je prijatelj iz Jurtovec pri Sušicah. Med podiranjem drevoja sta se pa nekaj sprla. V jezi je zamahnil tovariš po Baliču s sekiro in ga zadel pod ramo na desni strani prsi, in ga smrtonovarno poškodoval.

— Vidmar Frane iz Mačkoveca pri Dvoru je s svojo ženo nakladal gnoj v gnojni koš, da ga odpelje na njivo. Žena ga je po nesreči zadela z vilami v levo roko. Sicer ga je samo lahko ranila, rana pa se je prisadila.

— Tratar Franc, hlapec iz Savinjskega pri St. Rupertu, je vasoval. Napadel ga je Z. M. z nožem in ga sunil v desno bedro nad kolonom in mu prizadel težko poškodbo. Ker je bil nož bržčas rjast, oziroma zamazan, se je rana inficirala.

— Dremelj Albin, posestnik iz Pustega Javorja ob Temnici, je sekal drva v gozdu. Podrto drevo u mu je padlo na levo nogo in mu zlomilo nogo pod kolonom.

Vsi poškodovani se zdravijo v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandji.

**Nevarni vlomilci iz ribniške doline pod kiježem.**  
Pred tedni smo poročali o velikih vlomih, ki so na dnevnem redu v ribniški dolini, zlasti v bližini Dolenje vasi, Rakitnice in Gračarice. Vlomilci so delali prav rokovertjaško in razburili s svojimi rafiniranimi vlemi ribniško prebivalstvo. Ljudje so v strahu postavljali ponoči po vaseh nočne straže, toda vse zaman: vlomilci so znali izkoristiti vsako odsljenje in vdrti prav tam, kjer straži niti na misel ni prišlo, da bi mogli vlomiti. Prebivalstvo je razburil zlasti vrom, ki je bilo že pravo razbojniško delo, pri zasebnih, sestrah Ani Lovšinovi in Mariji Mrharjevi na Oberhu. Hiša stoji tam, precej na samotni in so imeli roparji kaj lahko delo. Vdrti so v hišo, napadli do smrti prestrašeni ženski, ju surovo pretepli, pobrali ves denar, zagrozili jima z umorom in nato pobegnili v gluho noč. Za tem vromom so sledili poizkušeni vromi v dolenjaško mlekarjo, pri posestniku Oražmu Francetu v Rakitnici, dvakratni vrom pri Zbašniku, vrom pri posestniku Zoben, vrom v gostilno vdove Helene Tschinkel, v Stari cerkvi pri Kočevju, tatvina pri šolskem upravitelju Vončini v Dolenji vasi, tatvina na žagi v Glazuti in še drugi manjši zločini.

Vre gre toliko časa do vode, da se ubije. Tako so se tudi predrzni vlomilci slednje pri svojem poslu ujeli. Te dni so namreč pri posetniku Činklju v Kočevski reki krali prašica. Vlomilec je odrti prašič dišal in so ga prav večje "sunili". Orožniki iz Kočevske reke, katerim je bila tatvina takoj pripravljena, pa so šli za sledovi in našli pri 27-letnem delavcu F. B. iz Dolenje vasi še cellega prašiča. Sledila je takoj arretacija, ki je prinesla prav presenetljive rezultate. V delavcu F. B. in njegovih dveh bratih je orožništvo odkrilo tiste može, ki so zadnje mesece povzročili strah po ribniški dolini. Po dolgem in natančnem zaslišanju so se vsi trije bratje vdali in priznali nekaj vromov, med njimi roparski napad pri obeh starih na Oberhu, vrom pri Tschlinklu v Stari cerkvi pri Kočevju, obe tatvini v Stari cerkvi pri Kočevju, obe tatvini pa bodo kmalu prepeljali v sodne zapore okrožnega sodišča v Novem mestu. Prebivalstvo ribniške doline se je oddahnilo in je hvaležno orožnikom iz Kočevske vasi.

Prosvetno društvo "Bled" priredi prihodnjo nedeljo, 20. novembra, v dvorani na Osmi cesti v New Yorku šaloigro v dveh dejanjih: "Dnevnik". Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 50 centov. Po predstavi prosta zabava v zgornji in spodnji dvorani. Dobra postrežba zajamčena. Petje, harmonika itd. bo razveseljevalo potrta srca.

Rojaki, od blizu in daleč, pride se razvedrit.

Odbor.

Johnstown, Pa.

Žensko društvo "Naša Slova", št. 600 S. N. P. J. bo slavilo svoje 6-letnico dne 19. novembra v Slovenskem Delavskemu Donu na Moxham.

Vprizorjena bo veselogra "Trije vaški svetniki". Igra je tridejanka prepletana z zelo zdravim humorjem in je povzeta iz podezelskega življenja. Zato priporočamo, da si jo pridete ogledat, ker nasmejali se boste do solz trem vaškim svetnikom.

Uljudno vabimo vsa društva in vse občinstvo iz bližnje in daljne okolice. Četudi so slabi časi, pozabimo jih za par ur in se pozabavimo skupaj v bratski ljubezni.

Pričetek igre ob osmi uri zvečer. Ker bo igra trajala nad dve

**BLAZNIKOVE Pratique**

za leto 1933

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c s poštnino vred.

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

uri, zatj se prosi, da pridete pravočasno, da ne zamudite igre.

Vstopnina je samo 25c za osebo, otroci do 14. leta v spremstvu so prosti.

Po igri bo ples. Zato bo lepo skrbel Mr. Koreltz. Za vsestransko postrežbo bo skrbel odbor.

Udeležite se veselice v kar največ mogočem številu. Naše društvo bo skušalo ob priliki povrniti.

Na veselo svidenje 19. novembra!

I. D. Sebastopol, Cal.

Prosimo malo prostora v vašem listu. Volitve so minile. Narod je sprevidel, kje ga čevlji žuli. Pa to ni še vse. Večerjašnje novine pravijo, da bo Mr. Hoover zapustil Belo Hišo pred 4. marcem. Zdaj je menda Mr. Hoover sprevidel, kako ga narod ljubi.

California je postala mokra na vse načine. Mr. McAdoo, ki je kandidiral za senatorja, je dobil veliko večino. Mislim, da bo dobra pomoč Mr. Rooseveltu.

Tukajšnji sadjereji so prodali takozvane "gravenstein" jabolka. Zdaj je četrti mesec, pa niso še nič dobili. Z grozdom bo ravno tako, kot se čuje z newyorškega trga.

Tukaj je bilo več farnu prodanih na dražbi. Kar je nas Slovencev, smo jih obdržali. Tu se pokaže, kakšen narod smo in kakšne roke imamo. Glada in žeje ne poznamo, denarja pa ni, no, pa saj itak nima božjega blagoslova.

Mr. M. Malarič se nahaja v bolnišnici. Gre mu na bolje.

Sonoma County štejejo za tretjo v Californiji. Res imamo dva superior sodnika, pa se vidi, da bomo še tretjega morali imeti.

Naj zadostuje za zdaj. Upam, da se zaigra nova doba, ko dobito novega voditelja v Belo hišo.

Tebi Glas Naroda, želim večji uspeh in istotako vsem rojakom.

M. Rogina.

Sebastopol, Cal.

**Peter Zgaga**

**TAKO SE GOVORI!**

To je baje resnična zgodba, toda jaz ne prevzamem za njeno resničnost nobene odgovornosti.

Hudi časi so, slabi časi so, in sam Bog ve, kdaj bo kaj bolje.

Nešteto ljudi, ki si bili še pred par leti ugledni in pošteni, se je vrglo v zločin.

Roparske tolpe vsepovsod: raketižev na legijone; pošten človek si kmalu o belem dnevu ne bo upal na cesto.

Pa se ne spravljajo samo na moške, pač pa tudi na ženske. Nič se jim ne smili ubogi ženski spol. Žensko zgrabijo na ulici, vržejo jo v avtomobil, in v takem slučaju — good bye!

Dosti bi vam lahko povedal o usmiljenem roparju in napadalu in njegovih krvočernih tovariših, katerim se ženska prav nič ne smili, kateri globoke ženske duše prav nič ne obračajo in jim ljubezen ni mar.

Njihov glavar je bil drugačen. Vsi glavarji so drugačni, če ne, bi sploh glavarji ne bili.

Glavar, o katerem bom pisal, je bil možak pri petdesetih letih, grd in kosmat, pa je imel še nekako usmiljeno srce. Posvetni blagri so mu bili svedra prva briga, zaradi posvetnih blagrov se je tudi lotil svojega roparskega posla.

Nekega večera je rekel svojim tovarišem: — Nocoj bomo pa šli vsak svoj pot.

V človeškem življenju so pač trenutki, ko imajo ljudje svoje muhe. In ljudje imajo večasi strahno čudne muhe. Glavar je enostavno zahrepenel po ljubezni.

Samo enega pomočnika je vzel s seboj na prežo. Avtomobil sta zapeljala na stranpot, legla sta v grmčje in prežala.

Nedaleč vstran je bil na piknik, in na pikniku je bila stara teta s svojo mlado nečakinjo.

Tedaj je čakajte, da vam povem. Nečakinji je bilo komaj sedemnajst let. Taka je bila ko nagelov cvet . . . in tako dalje . . . in lepa da nobena tako. Njena teta je bila pa tudi samica in devica, precej stara devica . . . in moških se je bala, o boy!

Pa sta šli teta in nečakinja po samotni poti s piknika proti glavni cesti, ko sta se kar nenkrat pojavili pred njima dve črni postavi: ropar in njegov pomagač.

Pomagač je bil lep in čvrst fant; dvomim, če mu je bilo več kot petindvajset let.

Lepa nečakinja je strahu omedlela, dočim se je njena krepostna, deviška in starikava teta še malo obotavljala, toda slednjic je po dolgotrajnem prizadevanju vendarle padla v nezavest.

Kadar se ženska onesveti, ne stori tega nikdar tako dovršeno, da bi ne vedela in slišala, kaj se godi poleg nje.

— Pustiva ju — je svetoval mladi pomagač — stavim, da nimata obe skupaj pet dolarjev pri sebi. Zakaj bi rinila v nevarnost?

— Nak — je odločil kosmati glavar — V avtomobil ju bova nesla in odvedla v moje stanovanje. Izbire nimava velike in zato naj velja moja beseda: — Mlajša bo moja, starejša pa ti zabavaj ter jo skušaj pomiriti in potolažiti, ko se bo zavedla.

— Allright — je odvrnil pomagač nakratko, kajti nevarno je ugovarjati glavarju.

Takrat je pa lepa nečakinja kriknila.

— Za ves svet ne! Raje na mestu umrjem, kakor da bi se me ta divjak dotaknil. Oh, teta, teta, pomagajte!

Intela je, da bi se je kamen usmilil.

Teta jo je pa potolažila: — Nikar ne nori! Saj vidiš, da ni od nikjer nobene pomoči. In nikar ne kriči, da kdo ne pride. Usoda je pač usoda. Neprestano preganja človeka, enkrat ga pa vseeno doleti . . . Aaaaah — je vzdihnila, pomembno pogledala glavarjevega pomagača; ter ga prijala za roko rekoč: — No, pa pojdivo v božjem imenu . . .

**DENARNA NAKAZILA IZVRSUJEMO ZANEGLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŠE NA STOPNI BEZNAM**

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.50	Lir 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 5.00	Lir 200	\$ 11.20
Din 400	\$ 6.75	Lir 300	\$ 16.40
Din 500	\$ 8.25	Lir 400	\$ 21.75
Din 1000	\$ 16.25	Lir 500	\$ 26.75
Din 2000	\$ 32.00	Lir 1000	\$ 52.50

Za izplačilo velja znesek kot zgoraj navedene, bodisi v dinarjih ali v ameriških dolarjih.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

za izplačilo \$ 200 mesečne podlatti	\$ 5.70
" " " 300 "	\$ 11.20
" " " 400 "	\$ 16.40
" " " 500 "	\$ 21.75
" " " 1000 "	\$ 26.75
" " " 2000 "	\$ 52.50

Prejemnik dobi v starim kraju izplačilo v dolarjih.

**METROPOLITAN TRAVEL BUREAU** (FRANK SAKSER) NEW YORK, N. Y.

**::: Vabilo :::**

SALOIGRO V DVEH DEJANJH

**DNEVNIK**

KATERO PRIREDI v nedeljo, 20. nov. 1932

**SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO "BLED"**

na 62 ST. MARKS PL., NEW YORK, N. Y.

Društvo "BLED" tudi nastopi z udeležnimi posebnimi točkami. ZA VSESTRANSKO POSTREŽBO BO DOBRO PRESKRBLJENO. Vstopnina 50 centov. Začetek ob 5. popoldne. Za obilno vdeležbo se priporoča "BLED".

**Božični Izlet v Jugoslavijo**

priredimo na našim rojakom poznanem parniku

**"PARIS" 9. DECEMBRA**

Vozni list do Havre na parniku "Paris" \$77.—  
Zelenaica od Havre do Ljubljane — — — \$ 14.73  
Vozni list iz New Yorka do Ljubljane in nazaj do New Yorka s parnikom "Paris" samo — — — \$166.— (Davek posebej.)

Pišite takoj za brezplačna pojasnila, da vam pravočasno prejmete povratno dovoljenje, potne liste in potrebne vize.

**METROPOLITAN TRAVEL BUREAU** FRANK SAKSER 216 West 18th Street New York, N. Y.

ČEHI ZGRADILI BOLJŠEVI-KOM MOST

MEDVED MAŠČEVAL MEDVEDARJA

PRAGOZDOVI GINEJO

ŠANGHAI

MEDKLIC, KI DONAŠA VELEPOSESTVA

NESREČA ZASLEDUJE DRUŽINO

Nedavno je začela obratovati največja elektrarna sveta Dnjepr...

V okolici Bruslja je pred dnevi neki avtomobil povozil nekega moškega...

Gozd je v nevarnosti in sicer gozd vseh kontinentov. Zakaj po vseh drežavah so industrijalci...

Kaj vsa drevesa, ki so prikladna za industrijske namene, pa jih odpeljejo na saneh do najbližje reke...

Šanghaj, ki je postal po japonskem vpadu v središču svetovnega zanimanja...

Šala postane lahko zelo resna stvar. To dokazuje dogodek, ki se je pripetil te dni v španskem parlamentu...

Chicago, Ill., 15. novembra. — Žalost je položila težko roko na družino Charles Friesa.

Ta most so dobavile znane češke železarne v Vitkovicah. Izdelan je iz vitoviškega konstrukcijskega jekla...

DOLOČITEV POKLICA V ŠOLI

Francoski prosvetni minister je izdal odlok, da mora biti že v začetku šolanja dognano, za katero poklic čuti učenec ali učenka...

Poleg premoga, rude in petroleja je les dejansko najpomembnejše sredstvo, ki ga nudi narava za napravo velikih in najrazličnejših predmetov.

V začetku tega stoletja so posekali letno 30 do 35 milijonov stebel, danes pa je doseglo njihovo število 7 milijonov.

Pisatelji smatrajo Šanghaj upravičeno za zakladnico vseh mogočih človeških mističnih doživljanjev.

Eden izmed vodij opozicijske agrarne stranke, veleposestnik Lamamić de Clairac, je izjavil v parlamentu pri debati o novih po-viških poljedelskim delavcem...

Ko se je oče vrnil s pogreba svoje žene, je slišal strel — njegov sin William se je ustrelil.

Čudna so pota pohlepa po denarju in mastnem zaslužku. Na eni strani vidimo vedno hujši odpor kapitalističnega sveta...

V zvezi s tem omenjajo francoski listi, da ravnatelj vojne akademije, ki je na nji študiral mladi Napoleon I. 1783 izjavil, da je gojence Bonaparte najbolj sposoben za mornariško službo...

Resni raziskovalci in gospodarstveniki se že dalj časa bavijo z lesnim vprašanjem, kako bi te zemeljske zaklade modro porabljali.

Še pred kakšnimi 90. leti ni bil Šanghaj, danes eno največjih kitajskih mest s številnimi ladjedelnicami, doki, tovarnami, veletrgovinami...

In kot šalo je sprejela ta intermezzo tudi javnost. Toda Madrigal je bil sklenil drugače, Drugega dne je stopil na sodišče s predlogom, da se mu po dogodku prejšnjega dne izorčijo Lamamićeva posestva...

za ta korak svojega poslanskega tovariša, mu ni bilo čisto ugodno pri srecu in je izjavil novinarjem, ki so ga obkrožili, da se takšna sprememba posesti ne more izvršiti kar tako brez vsakih kvartel...

FORDOVA TOVARNA V CORKU ZAPRTA

MORATORIJ NA HIPOTEKE

Coark, Irsko, 15. novembra. — Danes popoldne so tukaj zaprli tovarno Ford Motor Company.

Madison, Wis., 15. novembra. — Sodnik Clinton Chase je objavil moratorij na vse farmske hipoteke v devetem okraju.

Pri takem čezmernem izrabljanju gozdov vidimo ko na dlani, kako bomo polagoma prišli zmerom v večje pomanjkanje lesa, končno pa bodo gozdovi vsega sveta na tleh.

MNOŽENSTVENI POBEGI S HUDIČEVH OTOKOV

Francoska policija je močno vznemirjena zaradi vesti, da je v zadnjem času pobegnilo s Hudičevih otokov vse polno zločincev.

Pečičica podjetnih britskih trgovcev se je peljala nekega dne po Vanpupu nazvgor, se zamislila nad tem gnezdom in se dogovorila z lastniki tamkajšnje zemlje.

Pionirji nastajajočega mesta so se smeli priseliti in si najeti zemljo, ki se kmalu združile pod imenom mednarodna naselbina.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj. Moderni parniki vam nudijo vso potrezbo, in kdor je od večjega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, da mo vsakomur bresplačno.

Metropolitan Travel Bureau (FRANK SAKSER) 216 West 18th Street New York, N. Y. Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

Ta trebljenja gozdov bomo videli vsaj malo v jasnejši luči, če pogledamo v Kanado, eno na gozdovih najbogatejših držav na svetu.

Huda nesreča.

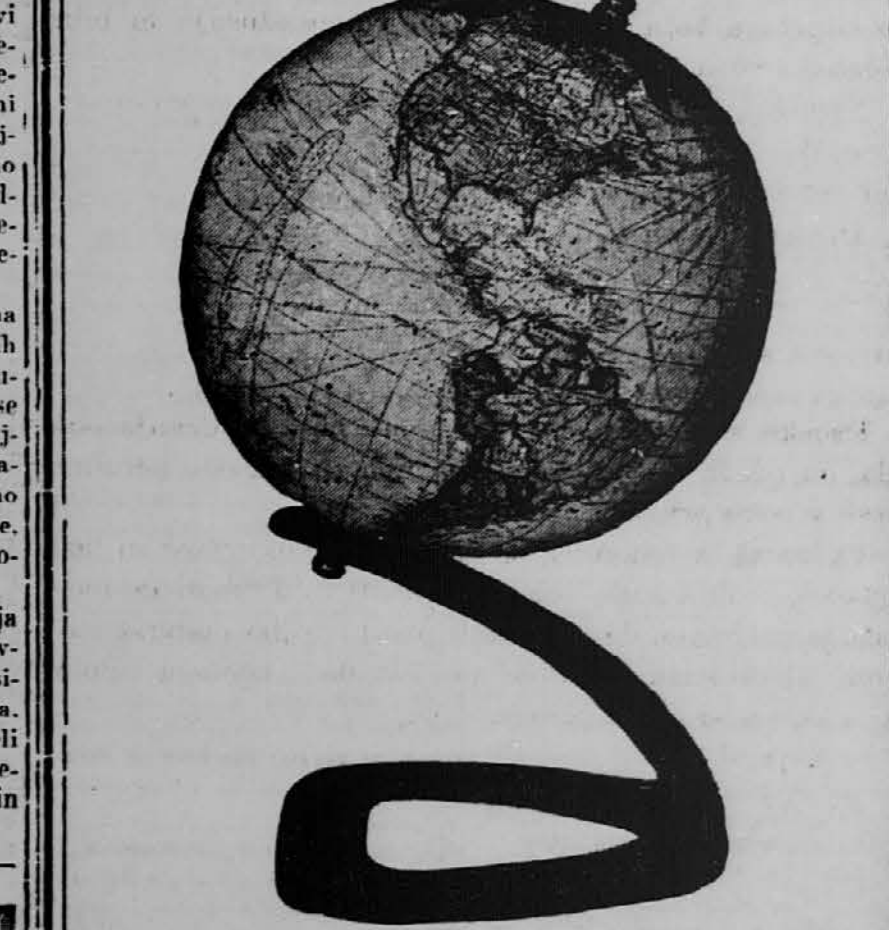
Frane Doberšek, 27-letni posestniški sin iz Lešja, občina Majšperg, je pobiral drva v gozdu.

Pionirji nastajajočega mesta so se smeli priseliti in si najeti zemljo, ki se kmalu združile pod imenom mednarodna naselbina.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodorvje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN



V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev. MODERN VZOREC KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM CENA S POŠTNINO VRED \$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA — \$1.75 "GLAS NARODA" 216 West 18 Street New York, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh Prepričajte se!

Izraz sekati ni tu na mestu, zakaj tu rušijo stroji, ki podsekavajo gozd čisto pri tleh, kakor da si senožet pokosil. S sekiro samo načno drevo; kakor hitro je zaseka zadosti globoka, prevečejo deblo v primerni višini z debelo vrvo.

POUČNE KNJIGE RAZNE POVESTI IN ROMANI PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA" SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

ZEMLJEVIDI MOLITVENIKI IGRE

MOLITVENIKI SVETA UHA SVETA UHA v platno vez. 50 v fino usnje vez. 1.50 v najfinejšo usnje vez. 1.80 v najfinejšo usnje trda vez. 1.80

POUČNE KNJIGE Angleško slovensko besedilo Angleško-slov. in slov. angl. slovar 80 Amerika in Amerikanci (Trunk) 5

POUČNE KNJIGE (continued) Angleško slovensko besedilo Angleško-slov. in slov. angl. slovar 80 Amerika in Amerikanci (Trunk) 5

Radio, omevali pojmi iz Radio (tehnik. vezano) 1.75 broširano 1.75 Računar v kronski in dinarski relaciji 75

POVESTI IN ROMANI Agitator (Kersnik) broš. 50 Andrej Hofer 50

POVESTI IN ROMANI (continued) Čarovnica 25 Cvetnica Borogradska 45 Čvetice 25

Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10 6. zvezek: Dr. Zober - Tugomer broširano 75

POVESTI IN ROMANI (continued) Mladini zanikernost lasni črtice 75 Mlinarjev Janez 50

POVESTI IN ROMANI (continued) Mladini zanikernost lasni črtice 75 Mlinarjev Janez 50

Slovenski kalijec Slovenski Robinson, trd. vez. 75 Stric Tomova koča 75

SHAKESPEAREVA DELA: Macbeth, trdo vez. 70 Othelo 70

SHAKESPEAREVA DELA: (continued) Macbeth, trdo vez. 70 Othelo 70

SPISI ZA MLADINO (GANGL) 3. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 po- vesti 50

IGRE Šestletni trgovci, Igrokaz v 5. dejanju 80

IGRE (continued) Cyran de Bergerac, Berična kome- dija v petih dejanjih. Trdo ve- zano 1.70

IGRE (continued) Šestletni trgovci, Igrokaz v 5. dejanju 80

IGRE (continued) Cyran de Bergerac, Berična kome- dija v petih dejanjih. Trdo ve- zano 1.70

IGRE (continued) Šestletni trgovci, Igrokaz v 5. dejanju 80

Knjige (Gruha). Učenj. Milet. - Kranjske šoge in navade, No- zedovoljstva, 3 zvezki skupaj 1-

MALE PESMARICE: St. 1. Šeško narodno himno 13 St. 1a. Što čuti, Srbije tužni 13

CERKVENE PESMI Domači glas, Cerkvene pesmi za mešan zbor 1-

NOTE ZA CITRE Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki 3.50

NOTE ZA TAMBURICE Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje (Bajuk) 1.30

ZEMLJEVIDI Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnanimi pregibi 7.50

RAZGLEDNICE Newyorške, različne, ducat 40 Velikonočne, božične in noveletne ducat 40

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KLAVIRSKÉ URE

Tisto leto je bila huda zima. Snega sicer ni bilo, toda brila je burja. Mraz je trdovratno silil skozi kožo... skoz zidove v podstrešno nebo, kjer so stanovali visokošolci: Ivo, Branko, Dreje in Josko.

Vse hitreje in hitreje je koračal Josko in se zavijal v površnik, dokler ni dospel do trindesetne hiše. Za hišo je postal potem pa pritisnil na mrzlo ključko vrzanih vrat.

Drugi dan je bil Josko slabe volje. "Ti povej no, katero simfonijo študiral sinoči?" je silil Ivo vanj ter mežikal tovarišema.

MOŠKI ŽENSKÉ
Specijalist za spolne bolezni.
Skrbno zdravi vse akutne in zamažene slučaje otekline, kože, krvi, ture, izgubljeno moč in vse druge notranje bolezni.

INSULLOVA AFERA

Insullova afera je že znana vsemu svetu več ali manj. Gre za dva milijonsko polomijo na osrednjem zapadu Združenih držav, ki je imela svojo centralo v Chicagu.

Insull organiziral se Insull Investment Co. in še več drugih druž, v katerih vseh je imel sam in njegovi sorodniki pretežni del lastništva.

POZOR, ROJAKI

- IZ NASLOV NA LISTA, katero pr. jemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se vas opanjina, temveč obvestite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:
CALIFORNIA Fontana, A. Hochevar San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO Denver, J. Schutte Pueblo, Peter Cullig, A. Sattil Salida, Louis Costello Walsenburg, M. J. Bayux
INDIANA Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS Aurora, Mary Butcher Chicago, Joseph Bilsh, J. Bevtič J. Lukanich, Andrew Spillar Cicero, J. Fabian Joliet, A. Anzell, Mary Bamblich J. Zalelel, Joseph Hrovat La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kobal Springfield, Matija Barborich
KANSAS Girard, Agnes Motnik Kansas City, Frank Žagar
MARYLAND Steyer, J. Černe Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN Calumet, M. F. Kobe Detroit, Frank Stular
MINNESOTA Chisholm, Frank Gouše, Frank Pucej Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula Eveleth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatič Waukegan, Jos. Zelenc
MISSOURI St. Louis, A. Nabržoj
MONTANA Klein, John R. Rom Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champe
NEBRASKA Omaha, P. Broderick
NEW YORK Gowanda, Karl Strniša Little Falls, Frank Masle
OHIO Barborton, John Balant, Joe Hla Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik Euclid, P. Sajt Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant in J. Kumš Niles, Frank Kogovšek Warren, Mrs. F. Nachar Youngstown, Anton Kikelj
OREGON Oregon City, Ore., J. Mohlar

Božični prazniki so pred vrati
Letos ne bodo tako veseli kot so bili prejšnja leta, toda sleherni jih bo praznoval v spominih na staro domovino.
Nikdar ni spomin na domovino in na svojece tako jasen in svetel kot v božičnem času.
Pa tudi naši domači o Božiču nestrpno čakajo pisma iz Amerike
Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.
DINARJI SO SEDAJ POCENI
Pošljite božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem
Metropolitan Travel Bureau (Frank Sakser)
216 West 18th Street New York, N. Y.

lasti prijelo zaradi istega slučaja kakor iščejo brata Samuela.
Državni upravni komisariji so pa s svojimi izvedenci doglali, da primanjkuje javnim družbam, ki sta jih vodila brata Insull, velike vsote. Gre za primanjkljaj do dveh milijonov. Kam se te vsote šle in kako se porabile, moreta pojasniti edino brata Insull. Za zadevo se je začel zanimati okrajni državni pravnik Swanson, ki je obtožil oba Insulla poverljivega in Insulli, to sta brata Samuel in Martin ter sta Samuel, se bodo morali vsled tega zagovarjati pred sodiščem.
Martin Insull je bil prijet dne 7. oktobra v Barrie v Kanadi. Samuela so pa prijeli na Grškono.
Exchange Telegraph poroča iz Kalkute, da so zadnje dni prepehli v odnate bolnice kakšnih 10 uradnih angleških porokla, ki so jih neznanec med potoma v urade vbohli s strupenimi iglami. Dekleta kažejo znake zastrupljenja. Ni dvoma, da izvirajo ti atentati na Angležinje od indijskih fanatikov, ki so v zadnjem času začeli na ta način demonstrirati proti angleški upravi dežele.

Nesreča ne počiva!
Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.
KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?
Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti?
Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bojniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1.100.000,00. Članstva nad 20.000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah z 8 člani. Pristopnina prosta. Berite najboljši slovenski tehnik "Novo Doba", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbaščnik, Ely, Minn.

Vsakourstne KNJIGE
POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPIŠI ZA MLADINO
se dobi pri
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.
POPOLEN CENIK JE PRIROČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN
Uprava "Glas Naroda"

POZIV NAROČNIKOM
Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročnino. Ko mur to začasno ni ugodno, naj nam sporoči.
Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.
Uprava "Glas Naroda"

# VSAKDANJI KRUII

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

58 (Nadaljevanje.)

Režek in Bartuševski se zabavata z Berto in si skušata pri njej dobiti prvenstvo. Eli se priplazi k mizi in posluša ter kar po- žira besede.

Gospa Bartuševska ne posluša, kaj govori njen mož; preveč je bila zaposlena s svojimi otroci; najmlajši ji je splezal na kolena in vedno je govoril: — Še . . . !

Gospa Bartuševska je še vedno jedla z isto poezljivostjo, kot nekdanj še kot služkija v Režekovi kleti. Lica gospe Režekove se svetijo v maščobi; čez prsi si je razgrnila robec, da se ne bi pomazala.

Svinjska pečenka je bila zelo dobra; na krompirjevi solati je bilo skoro preveč olja. Kaj posebnega ni bilo kosilo; samo da so se vsi najedli na ženitovanju njenega Arturja.

Nekaj časa ni bilo slišati drugega kot emokanje; samo Berta je jemala majhne kose s tankimi prsti. Zelo izbirčno brska po svojem krožniku.

Piva je bilo dovolj. Mastna pečenka je povzročala žejo in steklenice so se naglo praznile. In čim več steklenic je bilo izpraznjenih, tem večje je bilo razpoloženje. Gospa Režekova ni nikdar mislila, da bi na tem "klavernem" ženitovanju moglo biti tako zabavno.

Nič ni motilo veselega razpoloženja, ko naenkrat pravi Režek popolnoma razločno: — Samo, ko bi bila še Trudi med nami! — In pri tem globoko vzdihne.

Žena ga jezno pogleda — kako more ob taki priliki kaj takega reči?!

— Kaj pa hočeš? — zavpije nad Greto, ki se je postavila poleg očeta in se je upala pri njegovem vzdihu položiti svoje lice na njegovo ramo. — Pusti očeta, ker ga že malo ima! Pojdi, kaj hočeš tukaj?

Potrtja gre Greta od mize; zelo je bila navajena na to, da se je popolnoma tiho umaknila.

Nevesta zamišljena gleda svetlice; že davno je bila sita in njeno grlo je bilo kot zavezano. Raztresena gladi Frido po lasih, njene misli tavajo okoli — prav nič ji ni bilo mar za nikogar okoli nje.

Zdaj je govorila Berta. Naslonila se je na svoj stol, roke si prekriža na prsih in se ziblje na stolu. Z nasmehom pripoveduje marsikateri dogodek iz svojega življenja.

Okdar je pustila pri Setnikarjevih, je bila že v deveti službi. Najprej pri Smetanovih, nato pri nekem ločenem možu; tukaj pa je ostala samo en teden — "bil je preljubeznjiv". — kakor je rekla z nasmehom. Zatem pri neki baronci-vdovi. Hčere so se vedno lepo oblačile; plačali niso nikjer, tudi njej niso dali plače. Nato je služila pri neki sitni babnici, zatem pri nek družini, kjer je bilo mnogo bolh. Potem pa zaporedoma pri nekem učitelju telovadbe, pri gledališkem ravnatelju itd.

Povsod je imela smolo; toda slednjic — pridvigne gorenjo ustnico, da se ji pokažejo lepi beli zobje — če ni bilo tukaj, je bilo tam! Na menjavo služb je bila že navajena in je bila sedaj že tako pametna, da pri nastopu svoje službe ni takoj prvi dan vzela vseh svojih stvari iz košare.

Vsi so se ob njenem pripovedovanju smejali, da so se prijemali za trebuh. Gospoj Bartuševski je pohajala sapa. Prsi gospe Režekove se tresejo, maha z rokami: — O, ta Berta! Kakor klovn, kakor klovn!

Največje veselje sta imela Bartuševski in Artur; oba zahtevata, da sede med nju. Rada jim ugoditi, pri tem pa namežikne Mini — ni se ji bilo treba bati, kajto vedela je dobro, kako daleč smejo pri njej moški iti.

Bartuševski potrkra na svoj kozarec; vsi so mislili, da bo napil poročnemu paru, toda mesto tega reče:

— Živijo, gospodična Berta! — Ko hoče njegova žena z njim trčiti, jo odurno zavrne: — Kaj ljubosumna, stara? Veš, vsak dan tudi ni nedelja. Beži, beži, stari komis!

Nekoliko ga je že čutil In večinoma ga je že vsakdo imel nekoliko preveč. Otroci se preganjajo okoli mize; nekaj zavnenkeče; eden lepih krožnikov, katere so poslali Mlinarjevi, pade na tla — šepinje!

Gost, nepodiren oblak dima se je dvignil proti stropu. Žeja narašča. Bartuševski se ponudi, da gre v bližnje pivnico po pivo. Ko se vrne, prinese z obema rokama steklenice. Iz zadnjega hladnega žepa pa izvleče steklenico žganja.

Režek emoka; kozareček žganja se dobro prileže po tako obilnem kosilu. In vsi so istega mnenja. Gospa Bartuševska se je že pritoževala, da jo v želuču tišči. Gospa Režekova si je pri bluzi že odpela nekaj gumbov.

Moški so sedeli brez sukničev. V sobi je bilo neprijetno vroče. Šipe na oknih so bile rosne, toda nikdo ni odprl oken.

Režekova go-pa misli, da je prišel pravi čas, da bi Eli zapela salademu paru, toda gospod Bartuševski jo prehititi, češ, da je že svoje tri starejše otroke nekaj v ta namen naučil.

Na njegov migljaj stopijo pred zakonski par ter zapoje:

"Veseli se, nevesta ti, ker ženina dobila si. Veselje skupna živajta in Bog naj srečo vama dá!"

Vsi ploskajo in njihov oče jim za plačilo dovoli, da smejo piti pivo.

Režekov obraz se raztegne. Izvleče pisano ruto, se vsekne, nato pa prične glasno jokati:

— Trudi, naša Trudi! — joka. Eli poje. Mina sune svojega moža: — Reči Eli, naj neha peti. Saj vidiš, oče vedno jokajo. Artur pogleda ženo — dobrega sreča je bila. — Ali boš že enkrat tiho? — zavrne sestro. — Nehaj že vendar!

— Le poj, le poj, Eli. — jo navdušuje mati. — Ako je oče tako neumen, je njegova stvar. — Eli, samo še poj!

In Eli posluša mater ter poje in poje. Zapoje marsikatero pesem, ki ni primerna za otroke, tako da pride Greta, ji z roko zatigne usta in pravi:

— Ne poj tako!

Eli se brani in suje z nogami sestro. Vsi se smejejo temu prizoru. Greta plaho pogleda okoli sebe, nato pa odneha. Globoko skloni glavo in se splazi skozi vrata. Nikdo je ne zadržuje.

Frida je zaspala v Mininem naročju; njena glavicca maha sem in tja.



## "Narava v Surovosti je redkokdaj MILA"

NEBRZDANA DIVJOST

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal slavni slikar živali, Paul Branson . . . nardahnjen od vroče bitke med divjimi žrebci na zapadnih revcah . . . borečimi se na smrt z blesketajočimi se zobmi in udarjajočimi kopiti. "Narava v Surovosti je Redkokdaj Mila" — in surov tobak nima mesta v cigaretah.

## V Luckies ni surovega tobaka —zato so tako mile



Mi kupujemo najboljši in naj-finejši tobak na celem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepovsod smatrajo Lucky Strike za najmilejšo cigareto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti Redkokdaj Mila" — zato je temu fine-mu tobaku po primernem sta-

ranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted". Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

**"It's toasted"**  
Ta zavojček milih Luckies

— Za božjo voljo, Mina, — pravi Režekova mati, — položi otroka v posteljo. Kako mučiš otroka. Otroci morajo takoj v posteljo! — ter pri tem po strani pogleda majhnega Bartuševskega otroka.

Gospa Bartuševska tega migljaja ni razumela, ali ga ni hotela razumeti, Mina pa vstane ter nese Frido v košaro. Tudi sama bi že rada legla; trudna je bila, da se je komaj zadržala na nogah in njene trepalnice so bile težke. Od sedaj naprej se je vedno borila s spanceem.

Tem veselejši pa so bili ostali in še posebno Artur. Eli dvigne na svoja kolena in Eli, ki ni bila navajena bratove ljubeznjivosti, našabi usta in ga poljubi. Nato pa sede v Bartuševskovo naročje.

— Ta bo še enkrat pevka! — pravi Bartuševski in gospa Režek se zadovoljno smehlja.

Tudi gospa Režekova postane zelo ljubeznjiva; njene oči so že zelo majhne, glavč uasloni na mozeve prsi in govori:

— Ali še veš, Jakob; dan najine poroke!

Režek se prestraši. Že dolgo, dolgo mu ni rekla "Jakob"; od Trudinega rojstva nič več. Ginjenost ga zopet premaga, požira in vleče skozi nos ter briše mokre oči.

(Dalje pripodajti.)

### SPOMENIK MOLJU

## Poziv!

Isdajan je lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

Ali ste že kdaj slišali, da eksistira molj po imenu caetoblastis caetorum? Gotovo ne, saj živi samo v nekkih delih Srednje Amerike. — Majhna je ta živalica, a vendar so njene zasluge velikanske, tako velikanske, da ji mislijo postaviti velik spomenik. Rešila je skratka cel kontinent.

To je bilo tako-le:

Ob koncu 18. stoletja je uvedel neki angleški guverner v Avstralijo neko vrsto kaktjev. Misli je, da bo rabila tu za okras. Toda avstralsko podnebje je rastlini tako prijalo, da se je začela razširati z grozovito brzino na vse strani in je postala kmalu prava šiba božja za avstralsko poljedelstvo in živinorejstvo. Kamorkoli je dospela ta rastlina na svojem zmogovitem pohodu, je odvzela drugim rastlinam sonec in zrak ter jih uničila. V kratkih desetletjih je spremenila tako 300.000 kv. km rodovitnih tal v puščavo brez vsake vrednosti in

avstralski farmerji so bili napram njej brez moči.

Tedaj si je nekdo domislil, da živi v domovini uničujoče kakteje neki molj, baš gori omenjenih kaktoplastis, ki se rodi od njega in ga drži tako v znosnih mejah. Uvozili so okrog 3000 teh moljev v Avstralijo in jih po dobro premišljenem načrtu spustili na različne dele s kakteje okuzenega ozemlja. — Z isto neverjetno nagljo, kako so je prej razširjala kakteja, se je zdaj začel molj, v kratkem času so milijarde in milijarde njegovih ličink žrle in uničevale rastline. Puščinja se je začela spreminjati v obdelano ozemlje. Tako je majhen molj rešil cel kontinent prave egiptovske nadloge in zato ni čudno, da se mu hočejo hvaležni farmerji odločiti za velik spomenikom. Seveda pa bo zdaj, ko je kakteje v Avstraliji konec, konec tudi njegovega uničevalca kaktoplasta.

### MAGIČNA PREPROGA

Različnost je oslada življenja, kot se glasi star pregovor in različnost je prav tako oslada radio zabave. Odličen primer različnosti nudi Lucky Strike radio ura.

"Magična preproga" tega programa prinaša trikrat na teden milijonom družin širom Združenih držav glasbo vodilnih orkestron na svetu. Poleg tega prinaša vsaki torek radio poslušalcem dramatičnejši slavni kriminalnih slučajev, ki so jih rešili detektivi zveznega justičnega departmanta. Vsaka izmed teh dramatičnih je resnična zgodba temeljena na uradnih zapiskih zveznega preiskovalnega urada. Iz očividnih razlogov se seveda vseskozi rabi izmišljena imena.

Ob četrtkih zvečer pa nudi Lucky Strike program humoristične zgodbe in dogodivšine moderne "Laznjivega Kljukeca". Pravo ime tega "Kljukeca" je Jack Pearl.

Ob sobotah prinaša "Magična preproga" ljubiteljem petja glasove Evelyn Herbert in Roberta Halliday, ki pojeta nepozabne melodije iz znamenitih operet.

Tako je jasno, da izdelovalci Lucky Strike cigaret, ki vodijo programe, poskušajo vse, kar je v njihovi moči, da nudijo radio avdienci najfinejše razvedrilo, ki se ga nudi v radiu, baš kot storijo vse, da nudijo kadilecem tako fino, čisto in resnično milo cigareto kot je Lucky Strike.

### ŠTRAJK V TOVARNI LESNIH IZDELKOV V JURKLOŠTRU

Lastnik tovarne graščak Henrik Falter v Jurkloštru je naznanil 8. oktobra delavcem, da jim zniža z dnem 22. oktobra še itak dvakrat znižano plačo. Delavci so se sedaj organizirali pri "Jugoslovanski strokovni zvezi" in 24. oktobra ni šel noben delavec na delo za znižano plačo. Sedanja plača od 1.50 do 2.5 Din na uro je tako nezadostna, da si ubogi delavec niti koruze za žganec ne more kupiti. Dne 27. oktobra so se pričela pogajanja med delavci in graščakom, ki pa niso dovedla do zaželenega zaključka. Delavci so bili že voljni nekaj odnehati, a graščak ni hotel nič zvišati plače. Tako bo nekaj brezposelnih več v jug. državi. Obeta se štrajk tudi v tovarni lesenih podjetnikov na Gračnici pri Rimskih Toplicah.



- 18. novembra: Olympic v Cherbourg Europa v Bremen
- 21. novembra: St. Louis v Cherbourg Pres. Harding v Havre
- 24. novembra: Gen von Steuben v Bremen
- 25. novembra: Larenaria v Cherbourg
- 26. novembra: Champion v Havre Augustus v Genoa Majestic v Cherbourg
- 29. novembra: Bremen v Bremen
- 30. novembra: New York v Cherbourg Manhattan v Havre Statendam v Boulogne sur Mer
- 1. decembra: Stuttgart v Bremen
- 2. decembra: Olympic v Cherbourg
- 3. decembra: Rex v Genoa
- 6. decembra: Saturnia v Trst
- 7. decembra: Europa v Bremen Pres. Roosevelt v Havre
- 8. decembra: Berlin v Bremen
- 9. decembra: PARIS (BOŽIČNI IZLET) Havre Albert Ballin v Cherbourg Majestic v Cherbourg
- 10. decembra: Roma v Genoa
- 13. decembra: Hamburg v Cherbourg
- 14. decembra: Majestic v Cherbourg Berengaria v Cherbourg Conte di Savoia v Genoa
- 15. decembra: Bremen Leviathan v Cherbourg in Bremen
- 16. decembra: Pres. Harding v Havre Deutschland v Cherbourg
- 22. decembra: Dresden v Bremen
- 3. decembra: Champion v Havre Olympic v Cherbourg
- 27. decembra: Europa v Bremen
- 28. decembra: New York v Cherbourg Manhattan v Havre
- 30. decembra: Olympic v Cherbourg

## ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH" 1 State Street, New York DIREKTA SLUŽBA V TRST in DUBROVNIK

TAZKOŠNE IN OGORŠNE LA D J E PRIHODNJA ODPLETJA  
 26. NOV. . . . . AUGUSTUS  
 3. DEC. . . . . REX  
 6. DEC. . . . . SATURNIA  
 10. DEC. . . . . R O M A  
 14. DEC. Conte di SAVOIA  
 22. DEC. . . . . VULCANIA  
 Z NIŽANE CENE  
 TJA TER TJA IN NAZAJ  
 Silani Prostori — izborna Kuhinja  
 Vprašajte lokalnega agenta ali družbo

## CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) SINE SMO \$2.—

Naročite ga pri KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 15th Street, New York City

## METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER)

216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE